

ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ „НЕОФИТ РИЛСКИ“
ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА

КАТЕДРА „ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА“

2700 Благоевград, ул. Иван Михайлов 66; 073 / 88 55 01; info@swu.bg; www.swu.bg

ИНФОРМАЦИОНЕН ПАКЕТ

НА ДОКТОРСКА ПРОГРАМА

НАУЧНА ОБЛАСТ: **1. ПЕДАГОГИЧЕСКИ НАУКИ**

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ: **1.2. ПЕДАГОГИКА**

ДОКТОРСКА ПРОГРАМА: **МЕТОДИКИ НА ОБУЧЕНИЕТО В НАЧАЛЕН
ЕТАП НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

ОБРАЗОВАТЕЛНА И НАУЧНА СТЕПЕН: **ДОКТОР**
НИВО ПО НКР: **8**

ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ: **ИЗСЛЕДОВАТЕЛ**

СРОК НА ОБУЧЕНИЕ: **3 /три / или 4 /четири/ ГОДИНИ**

ФОРМА НА ОБУЧЕНИЕ: **РЕДОВНА / САМОСТОЯТЕЛНА
ЗАДОЧНА**

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМАТА

Докторската програма *„Методики на обучението в начален етап на основното образование“* при катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“ на Факултета по педагогика осигурява третата степен на висше образование и повишава образователната и научноизследователската квалификация на докторанта.

Кандидат-докторантският изпит е по тази методика, по която кандидатът желае да разработва тема на дисертационен труд – Методика на обучението по български език и литература, Методика на обучението по математика или Методика на обучението по родинознание и природознание. Обучението е с продължителност 3 години в редовна и самостоятелна форма на обучение и 4 години – в задочна форма на обучение и приключва със защита на докторска дисертация. Завършилите получават образователната и научна степен “доктор” по педагогика.

В съответствие със ЗВО, чл. 46 и чл. 66, право на обучение в третата образователна степен на висшето училище има всеки, който притежава образователна степен „магистър” и е положил успешно конкурсните изпити. Образователната и научна степен „доктор” по докторска програма *„Методики на обучението в начален етап на основното образование“* се дава на докторант, който е положил изпитите, предвидени в учебния план, и е защитил дисертационен труд при условията и по реда на Закона за научните степени и звания.

2. ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Целта на обучението по докторска програма *„Методики на обучението в начален етап на основното образование“* е да се подготвят научни кадри с висока степен на квалификация и компетентност в сферата на частните дидактики, способни своевременно, бързо и надеждно да разрешават научни и образователни проблеми, да отговорят на новите тенденции в образованието, заложи в стратегията на Европейския съюз. Организацията на обучението по докторска програма *„Методики на обучението в начален етап на основното образование“* е регламентирана и подчинена на Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и е обвързана със съвременните тенденции при обучението на докторанти. Правилата за научноизследователска дейност на студенти и докторанти произтичат от Правилника за наблюдение и оценка на научноизследователската дейност на Югозападния университет.

По-конкретно целите на обучението по докторската програма са:

1. Да подготви висококвалифицирани научни, изследователски и преподавателски кадри с опит в експерименталната дейност в областта на методиките на обучение в началните класове.

2. Да задълбочи фундаменталната и професионалната компетентност за научноизследователска, практико-приложна и преподавателска дейност в сферата на педагогиката и методиките на обучение в началните класове.

3. Да формира съвременни научно-теоретични и практико-приложни знания, умения и компетентности за самостоятелна научноизследователска и преподавателска дейност, за работа в екип, за прилагане на иновационни и технологични постижения в областта на методиките на обучение в началните класове.

4. Да изгражда методологически опит в анализиране на резултатите от научното изследване.

5. Да усъвършенства езиковата подготовка по избрания чужд език във връзка с използването му в професионалната дейност на докторанта.

Във връзка с организацията на обучението по докторска програма **„Методики на обучението в начален етап на основното образование”** целите са:

- Разработване на пакет от учебна документация на докторанта (квалификационна характеристика, учебен план, учебни програми, индивидуален план на докторанта и др.);
- Изграждане на съвременна система на университетско обучение на докторанти, основана на ефективни средства за обучение и информация и прилагане на технологии за развиващо обучение и съвременни педагогически изследвания;
- Съответствие на изследванията, научните постижения и публикациите на преподавателите, обучаващи докторанти със съвременните постижения на психологията, педагогиката и частните дидактики при обучението на учениците в началните класове;
- Стимулиране и осигуряване на възможности за научна изява и публикационна активност на докторантите.
- Учебният план на докторанта да осигурява възможности за постигането на минималните национални изисквания за съответната научна област.

Задачи на обучението по докторската програма:

- задълбочаване на знанията, свързани със съвременните теоретични и методологически принципи на изследване в областта на методиките на обучение в началните класове;
- задълбочаване на знанията, свързани с използването на съвременните технологични средства за анализ и оформление на научните резултати и готовия продукт на изследването;
- овладяване и използване на научния език и терминология, характерни за конкретната научната област;
- формиране на умения за ориентиране и анализиране на приоритетните теоретични и практически проблеми в областта на педагогическите науки;
- придобиване на компетентности и умения за определяне пътя и организацията на научното изследване и за самостоятелна експериментална дейност по отделните методики на обучението в началните класове;
- формиране на професионални умения за самостоятелна преподавателска дейност и адаптиране на получените изследователски резултати за нуждите на обучаемите;
- мотивиране и предлагане на възможност на докторантите за участие в национални, международни и регионални проекти;
- изграждане на опит при планирането и организирането на научното изследване и при представяне на резултатите от него в научни форуми и под формата на готови продукти (лекционни курсове, учебници, помагала и т.н.)

3. ОБЩА КВАЛИФИКАЦИЯ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

В докторската програма **„Методики на обучението в начален етап на основното образование”** се подготвят висококвалифицирани научни, изследователски и преподавателски кадри, специалисти по конкретни методики в началните класове: Методика на обучението по български език и литература, Методика на обучението по математика и Методика на обучението по родинознание и природознание.

4. УСВОЕНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ СЪГЛАСНО НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА

Докторантът по докторска програма *„Методики на обучението в начален етап на основното образование“* в процеса на своето обучение, педагогическа и изследователска дейност придобива професионални качества и компетентности, а именно:

- богата професионална култура и комуникативни умения;
- методологически компетентности в сферата на научно-педагогическото познание;
- компетентности в областта на методологията, методиката и инструментариума на научните педагогически и специализирани изследвания;
- професионална подготовка за успешно осъществяване на регионални, национални и международни педагогически изследвания;
- умения за интерпретация на научни тези (собствени и чужди) и внедряването им в педагогическата практика;
- професионални умения за обогатяване на педагогическата теория и технология в областта на предучилищното и училищно обучение;
- професионални компетентности за самостоятелна преподавателска и експертна дейност в областта на образованието, училищната политика и администрацията;
- научноизследователски способности с висока степен на развитие и когнитивно мислене;
- владение на много добро равнище на чужд език и информационни технологии;
- комуникативни умения и умения за работа в екип;
- самостоятелност и инициативност, ориентирани към осигуряване на лична информационна осведоменост и улесняване на професионалните контакти с български и чуждестранни учени;
- социална активност, адаптивност и конкурентоспособност на пазара на труда, осигуряващи му реализация в конкретни социални условия.

4.1. Знания (теоретически и/или фактологически)

1. Овладяване на задълбочени знания за:

- основите на началната училищна педагогика и методиките на обучение в началните класове, необходими за решаване на педагогически, научно-методически и организационно-управленски задачи;
- методологията и методите на педагогическите изследвания;
- инструментариума за провеждане на научните педагогически и научно-методически изследвания;
- теорията на педагогическите науки като система;
- образователните системи в европейски институционален контекст и модели за тяхното осъществяване;
- нормативната документация в началното училище;
- държавните образователни изисквания;
- знания по научна етика.

2. Добро познаване на учебното съдържание за началните класове.

3. Богата информираност за научните източници по отделните методики на обучение в началните класове – български и чуждестранни.

4.2. Умения (познавателни и/или практически)

Овластяване на умения за:

- систематизирано, обосновано изложение (представяне) на методически идеи – писмено, устно и чрез използване на мултимедийни средства;
- изследване и проучване на обекти и процеси в педагогическата и методическата практика;
- използване на методически инструментариум;
- прогнозиране и критично оценяване на научни тези в педагогическата и методическата практика;
- създаване и управление на педагогически и частно-методически информационни ресурси;
- практико-приложно участие в педагогическите изследвания;
- представяне на резултатите от педагогическите изследвания в подходящ за потребителите вид (статии, учебници, лекционни курсове и т.н.)

4.3. Самостоятелност и отговорност

- притежава способност за самооценка на постиженията от изследователския труд, самостоятелност и отговорност;
- проявява критично мислене и творческо въображение, адекватна самооценка и оптимална саморегулация на собственото поведение в процеса на междуличностните отношения и работа в екип;
- непрекъснато повишава своята квалификация в светлината на идеите за продължаващото обучение.
- притежава професионална мотивираност по отношение на избраната професия и реализация.

4.4. Компетентност за учене

- създава и интерпретира нови знания, резултат от собствени изследвания или от друга научна дейност;
- при обосноваване на научната истина се ръководи от академичната научна етика при интерпретиране както на собствени, така и на проучени гледни точки;
- използва научен стил, характеризиращ се с точност на научната терминология, яснота и логическа последователност при изложение на фактите и резултатите.

4.5. Комуникативни и социални компетентности

- има изграден стил на научно общуване (в разговори, при консултации и дебати, за защита на научни позиции, работа в екип и пр.);
- показва капацитет за систематично придобиване и разбиране на значителен обем знания от най-съвременните научни постижения в областта на методиките на обучение в началните класове;
- пълноценно общува на български език и на някой/някои от най-разпространените европейски езици.

4.6. Професионални компетентности

- има готовност за самостоятелна научноизследователска, експериментална и практико-приложна педагогическа дейност;
- намира ресурси и възможности за научни изследвания и проектна дейност; аргументирано взема решения и адаптира проектния дизайн към непредвидено възникващи обстоятелства;

- демонстрира общи способности да концептуализира, проектира и изпълнява проекти за генериране на нови знания, прилагане или разбиране на най-модерните достижения, както и да адаптира проектния дизайн към непредвидено възникващи обстоятелства;
- осигурява трансфер на собствените резултати при решаване на други проблеми от научната област;
- анализира резултати от научни изследвания и ги използва при решаване на конкретни образователни и изследователски задачи;
- ясно формулира нови проблеми – теоретични и практически;
- ориентира се в концепциите за развитие на съвременните методики на обучението в началните класове;
- разработва и реализира методически модели, методики, технологии и похвати за обучение;
- планира, анализира, организира и провежда компетентно образователния процес;
- подбира оптимален комплекс от подходи, методи, средства и форми за реализиране на съвременен процес на обучение.

5. СФЕРИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Докторантът по докторска програма **„Методики на обучението в начален етап на основното образование”** в процеса на своето обучение и изследователска дейност се подготвя за:

- самостоятелна научноизследователска дейност в областта на общата педагогика и специализираните педагогически технологии и практики, актуални за системата на съвременната педагогическа наука;
- перманентно обогатяване и усъвършенстване на педагогическия процес в началните класове чрез внедряване на резултати от собствени изследвания;
- научно-преподавателска работа във висшите училища по учебни дисциплини, съответстващи на докторската програма **„Методики на обучението в начален етап на основното образование”** и сродни на тях;
- управленческа дейност в образователната система, при длъжности, които изискват съответното равнище на педагогическа квалификация;
- експертна дейност при длъжности, предполагащи решаването на изследователски и практически задачи в: научноизследователски институти и ВУ, РИО, медии, неправителствени организации и др.

ЗАВЪРШИЛИЯТ ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА МОЖЕ:

- да участва в различни форми на продължаващо обучение (постдокторантски програми за повишаване на професионалната квалификация и опит по научната специалност и в професионалната област);
- да участва в хабилитационни процедури и процедури за изграждане в степен.

СЪДЪРЖАНИЕ НА УЧЕБНИЯ ПЛАН

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Форма на подготовка и реализация			Форма на признаване
		КРЕДИТИ	ХОРАРИУМ	лекции, семинари, лабораторни упражнения, самостоятелна подготовка, консултации, участие, друго	изпит, текуща оценка, събеседване, сертификат, отчет, протокол, заверка, друго
I.	ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ				
1.	Философски основи на педагогиката	7.0	210	45 л, 45 с (90 аз / 120 сп)	I изпит
2.	Методология и методи на педагогическите изследвания	7.0	210	45 л, 45 с (90 аз / 120 сп)	II изпит
3.	Подготовка и управление на проекти	7.0	210	45 л, 15 с (60 аз / 150 сп)	I изпит
4.	Английски език	7.0	210	(90 аз / 120 сп)	I изпит
5.	Избираема дисциплина 1	7.0	210	30 л, 30 с (60 аз / 150 сп)	II изпит
6.	Избираема дисциплина 2	7.0	210	30 л, 30 с (60 аз / 150 сп)	III изпит
	ОБЩО :	42	1260		
II.	НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ				
1.	Разработване и представяне на научен тезис	9.0	270	270 ч. сп	отчет, протокол от заседание
2.	Разработване на проект за дисертация – първи етап. Проучване и реферирание на литература, представяне на концепция и инструментариум за изследвания.	16.0	480	50 ч.консултации 430 ч.сп	отчет, протокол от заседание
3.	Разработване на проект за дисертация – втори етап (провеждане на научните изследвания по дисертационния труд).	16.0	480	30 ч.консултации 450 ч.сп	отчет, протокол от заседание
4.	Обсъждане и анализ на резултатите от научно – изследователска дейност по дисертационния труд.	12.0	360	30 ч.консултации 330 ч.сп	събеседване
5.	Изследователска дейност – изготвяне и публикуване на студия, статия или научно съобщение. Участие в проекти.	9.0	270	30 ч.консултации 240 ч.сп, изготвяне на ръкопис	отчет и сертификат
6.	Участие в научни форуми (национални или международни).	7.0	210	10 ч.консултации 200 ч.сп	отчет и сертификат
7.	Въвеждане в процедурите по защита на дисертация. Подготовка за защита.	30.0	900	10 ч.консултации 890 ч.сп	отчет
8.	Завършване на дисертационния труд. Предварително обсъждане.	30.0	900	10 ч.консултации 890 ч.сп	отчет, протокол от заседание
	ОБЩО :	129	3870		

III. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ					
1.	Преподавателска дейност – водене на семинарни, практически или лабораторни упражнения	9.0	270	семинарни, практически или лабораторни упражнения	отчет, заверка ръководител кафедра
2.	Консултации на студенти.			Консултации	отчет, заверка ръководител кафедра
ОБЩО :		9.0	270		
IV. ДРУГИ					
1.	Участие в катедрени и факултетски заседания.				протокол, заверка ръководител кафедра
2.	Участие в работата на катедрени и факултетски комисии и други академични дейности.				заверка ръководител кафедра
ОБЩО :					
ОБЩО (за цялата продължителност на обучението):		180	5400		
ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ					
1.	Актуални проблеми на методиката на обучението по български език и литература	7	210		
2.	Развитие на комуникативноречевите умения на учениците в началния етап на основното образование	7	210		
3.	Психолингвистика	7	210		
4.	Актуални проблеми в литературознанието и езикознанието	7	210		
5.	Основни учебни дейности по математика в началния етап на основното образование	7	210		
6.	Интерактивни методи в обучението по математика в началния етап на основното образование	7	210		
7.	Диагностика на математическата компетентност на учениците	7	210		
8.	Диагностика на математическите способности на учениците	7	210		
9.	Екопедагогика	7	210		
10.	Съвременни подходи и модели в методиката на обучението по родинознание и природознание	7	210		
Избираемите учебни дисциплини се предлагат след формулиране на темата за научно-педагогическото изследване. Включват се в Индивидуалния работен план на докторанта и се утвърждават от научното звено. Докторантът избира 2 (две) учебни дисциплини.					

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

ФИЛОСОФСКИ ОСНОВИ НА ПЕДАГОГИКАТА

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Социална педагогика“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: гл.ас. д-р Мирела

Кючукова

E-mail: mkuchukova@swu.bg

Хорариум: 90 аз / 120 сп

Статут на дисциплината: задължителна

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът е предназначен за докторанти към Факултет по педагогика. Построен е на базата на ключови идеи, свързани с философски прочити на педагогиката. Обхваща набор от 10 лекции по авторски идеи на мислители от различни времена, но основният акцент е поставен на Модерността и Постмодерна. Сред тях са идейни движения като социален конструктивизъм, бихевиоризъм, позитивизъм, марксизъм, деконструктивизъм и др. Лекционният курс включва и типично педагогически понятия, и идеи, интерпретирани във философски ракурс. Насочен е към възможността за изграждане на философска култура и начин на мислене при докторантите, както и като стимулиране на казуистика, сократистика, решение на проблеми в педагогиката. Адресиран е към изработване на професионална рефлексия при докторанти и има и прагматична функция да надграждат педагогическа фундаментална база от идеи и понятия на друго кодово ниво.

Курсът има за цел докторантите да придобият знания за основната методологична роля, която има философията за развитието на педагогическата наука като цяло.

В резултат от обучението по тази дисциплина докторантите следва да бъдат в състояние да:

- боравят с понятийния апарат на педагогиката на ново кодово ниво;
- да правят критичен анализ на философски концепции по проблемите на образованието;
- да прилагат на практика експериментални идеи в педагогиката;
- да изработят професионална рефлексия при работа с научен текст;
- да използват успешно философски идеи по проблемите на образованието и обогатяват своята научна култура.

Методи на преподаване:

Курсът се провежда основно посредством **лекции**. Съдържанието на учебния материал се поднася проблемно и **в интерактивна режим на работа**. Определени идеи се поставят **дискуссионно**, за което докторантите имат предварителна нагласа и умения. Изложението е илюстрирано с **модели** и с позоваване на съответни **казуси** от действителността.

Определена част от съдържанието студентите усвояват посредством **самостоятелна работа** с научната литература.

Очаквани резултати:

Като резултат от изучаването на проблематиката по тази дисциплина студентите следва да придобият **знания** и определени **компетенции** относно:

- Методологическото значение и роля на „Философията“ за педагогиката като наука;

- Способността да се ориентират в концептуални схеми и образователни стратегии, с които са свързани;
- Възможността да прилагат успешно теоретични модели в конкретен научен текст;
- Осъзнаване потребността от философско познание за педагогиката като път към професионално и научно мислене.

МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Валентина Чилева

E-mail: valentinach@swu.bg

Хорариум: 90 аз / 120 сп

Статут на дисциплината: задължителна

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Дисциплината е предназначена за докторанти, редовна, задочна и самостоятелна форма на обучение. Изучаването ѝ е мотивирано от необходимостта от получаването на система от базисни знания относно методологията на научното изследване и разработването на собствени научни трудове и публикации.

Цел на програмата е на основата на световните стандарти да създаде у участниците система от знания за научното изследване и да ги мотивира за подготовка и провеждане на собствена научно-изследователска дейност.

Задачи:

- Да се усвоят базисни компетенции за методологията на научното изследване – теоретично и/или емпирично;
- Да се представи типологията, структурата и дизайна на научното изследване;
- Да се създадат базисни умения за подбор и прилагане на количествени и качествени научно-изследователски методи;
- Да се създаде мотивация за подготовка и презентиране на свой научно- изследователски труд – доклад, статия, дисертация и др.

ПОДГОТОВКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра „Финанси и отчетност“

Лектор: доц. д-р Иван Тодоров

E-mail: ivanK.todorov@swu.bg

Хорариум: 60 аз / 150 сп

Статут на дисциплината: задължителна

Вид на изпита: писмен / събеседване

Анотация:

Целта на обучението по дисциплината „Подготовка и управление на проекти“ е да подготви висококвалифицирани специалисти в подготовката и управлението на проекти на национално и трансевропейско ниво, като се предоставят знания и умения на различни видове проекти и програми.

Специфичните цели на курса са следните:

Да се дадат базови знания и умения по управление на проекти като се разгледат национални и международни инструменти за подкрепа на проекти и програми с различна насоченост;

Да се обогатят знанията за същността и основните характеристики на управлението на проекти и управлението на проектни екипи;

Да се предоставят добри практики за вземане на стратегически и тактически управленчески решения свързани с управлението на проекти.

Докторантите, които се обучават в този курс, ще придобият след завършването му необходимата компетентност да разработят проект, дизайн на проект е различни области, да участват в управлението на даден проект и да го доведат до реализация. Придобитите знания имат важно значение, тъй като развитието на различни видове икономически направления ще се извършва на проектно-програмна основа.

Прилаганият курс е в съответствие с мисията и концепцията на университета за предоставяне на модерни и актуални знания; Обемът на курса е съобразен с предвидените кредити, както и квалификационната характеристика на специалността. Постигането на целите на курса ще се контролира с провеждането на два теста – входен и окончателен.

АНГЛИЙСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: I

Методическо ръководство:

Катедра: „Германистика и романистика“

Факултет: Филологически факултет

Лектор: доц. д-р Дафина Костадинова

E-mail: dafinakostadinova@swu.bg

Хорариум: 90 аз / 120 сп

Статут на дисциплината: задължителна

Вид на изпита: писмен / събеседване

Анотация:

Курсът е интензивен и предполага обучение в рамките на 6 часа дневно. Той се провежда (обикновено всяка година в първия месец след приключване на летния семестър) и времетраенето му може да варира в зависимост от формирането на групите по нива на езикова компетентност. Нивото на компетентност се определя чрез предварителен входен тест, на базата на който участниците се разпределят по нива – начинаещи, средно напреднали и напреднали, отговарящи на нивата A1, A2 - B1 и B2 – C1 по Европейската езикова рамка.

Курсът цели практическа подготовка на студентите по английски език, като фокусът е върху усвояване на основни знания по лексика и граматика при по-ниските нива и усъвършенстването и разширяването на знанията и повишаване на нивото на владение на езика в по-високите нива.

Обучението се базира на интегративен подход, при който придобиването на нови за докторантите знания и умения е основано на развиването на четирите основни видове умения: четене, писане, слушане и говорене. Специален акцент се поставя върху изграждането на уменията за говорене и слушане, както и върху усвояването на основни принципи на изграждането на академичен текст на английски език, както и на уменията за изготвяне на презентации, автобиография, абстракт и статия на английски

език. Курсът по английски език за докторанти задължително съдържа следните модули: практическа граматика, лексика, писмени упражнения, четене и слушане с разбиране и разговор. В зависимост от конкретните нужди на обучаемите от различните факултети и специалности се въвежда и специализирана за областта лексика както и упражнения по специализиран и общ превод.

ИЗБИРАЕМИ УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА МЕТОДИКАТА НА ОБУЧЕНИЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Ива Стаменова

E-mail: ivona@swu.bg

Хорариум: 60 аз / 150 сп

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебният курс има за цел да обогати знанията на докторантите по български език и литература в начален етап, като им предлага своеобразие от теми, с които да повишат общата си култура по този фундаментален учебен предмет.

В съдържателен аспект е поставен акцент върху овладяване основите на четенето и писането като речеви дейности, за да могат докторантите да предадат усвоените знания на практическо равнище в работата с ученици. Тези базисни знания ще им бъдат необходими в предстоящи педагогически изследвания, където на практика ще покажат компетентности за структуриране на тестови задачи и текстове за ученици, съставяне на творчески задачи, съобразени с избраното учебно съдържание и разработване на план-конспекти за началния етап на основната образователна степен.

Целта на програмата е насочена към развитие и усъвършенстване на професионалната компетентност на докторантите чрез придобиване на теоретични знания и практически умения за реализиране на ефективен образователен процес по български език и литература в началния етап на основната образователна степен.

Задачи:

- Обосноваване научния статут на методиката на обучението по Български език и литература като самостоятелна педагогическа наука;
- Разкриване и аргументиране на тясната взаимовръзка между езиковото и литературното обучение, осъществявано в рамките на комплексния учебен предмет, както и връзката с други науки;
- Очертаване особеностите на езиковото и литературното обучение в началния етап на основната образователна степен;
- Конкретизиране на целите и задачите по отделните методически дялове, особеностите на типовете уроци и тяхната структура, както и специфичните методически похвати за работа.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След завършване курса на обучение по дисциплината „Актуални проблеми на методиката на обучение по български език и литература „ докторантите трябва:

- Да овладеят полезни за тях знания по учебния предмет Български език и

литература;

- Да овладеят знания за специфичните цели и задачи на отделните методически дялове;
- Да усвоят знания за работа с отделните типове уроци;
- Да овладеят методически похвати при преподаването на уроци по български език и литература пред ученици;
- Да овладеят похвати за достъпно възприемане на учебното съдържание по заложените за изучаване в учебната програма жанрови разновидности;
- Да овладеят знания за особеностите на работа по развитие на речта въз основа на конкретно изучаваните методически равнища – лексикално, синтактично, равнище на свързана реч;
- Да формират умения за използване на диференциран подход в процеса на обучение по български език и литература съобразно специфичните затруднения на учениците.

РАЗВИТИЕ НА КОМУНИКАТИВНОРЕЧЕВИТЕ УМЕНИЯ НА УЧЕНИЦИТЕ В НАЧАЛНИЯ ЕТАП НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Ива Стаменова

E-mail: ivona@swu.bg

Хорариум: 60 аз / 150 сп

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебният курс има за цел овладяването на знания от докторантите относно формирането на умения за правилно речево общуване и работа със създаването на различни видове текст, тъй като тези знания ще им бъдат полезни в работата с ученици при предстоящи им педагогически изследвания и дейности в началния етап на основната образователна степен.

В теоретичен аспект се изясняват въпроси, свързани с речевите умения, като наред с това се разглеждат и теми, отнасящи се до същността и типологията на речевите упражнения като основен метод на обучение. Докторантите получават знания за същността на езика като явление, за механизма на формиране на комуникативноречевите умения.

Целта на програмата по учебната дисциплина е насочена към развитие и усъвършенстване на професионалната компетентност на докторантите за работа с текстове, развиващи мисленето и креативността, както и формирането на умения за свободно общуване в различни речеви ситуации.

Задачи:

- Овладяване на знания за комуникативноречевите умения като цел на обучението за съставяне на устни и писмени текстове;
- Запознаване с методическите идеи у нас, отнасящи се до развитието на устната и писмената реч на учениците в началното училище;
- Овладяване на знания и умения за работа с учебните програми в часовете, предвидени за тази цел.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След завършване курса на обучение по дисциплината „Комуникативноречевите умения при учениците в началния етап на основното образование „ докторантите трябва:

- Да овладеят знания за създаване на текстове – предимно преразкази и съчинения, изучавани в началния етап на основното образование.
- Да овладеят знания за същността на речта и нейното развитие, както и за видовете реч и речева дейност.
- Да усвоят знания за формирането на понятие за текст.
- Да овладеят знания за начина на структуриране на устно изказване, на писмен преразказ и на видовете съчинения с цел обогатяване на езиковата и правописна култура на учениците в началното училище.
- Да формират умения за използване на диференциран подход при изпълнението на задачи по правопис и правоговор, за да се стимулира развитието на самостоятелната творческа работа в часовете.

ПСИХОЛИНГВИСТИКА

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „УСОП“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Милена Левунлиева

E-mail: levunlieva@swu.bg

Хорариум: 60 аз / 150 сп

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебният курс има за **цел** да запознае докторантите с понятийния апарат и системата от знания и умения, свързани с възприемането, употребата и пораждането на речта от гледна точка на педагога. Постигането на тази цел и операционализирането ѝ като умения и компетентности се постига с реализирането на поредица от задачи.

Задачи:

- Разбиране на връзката език-мозък-съзнание;
- Усвояване на моделите на пораждане и възприемане на устна и писмена реч в монолингвална, билингвална и мултикултурна среда;
- Получаване на знания за основни клонове на психолингвистиката;
- Анализиране на психолингвистични изследвания;
- Усвояване на видове психолингвистични изследвания и тяхната приложимост в начална училищна възраст.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След завършване курса на обучение по дисциплината „Психолингвистика „ докторантите трябва:

- Да умеят да конструират основни развиващи дейности, свързани с употребата на езика;

- Да идентифицират процеси, свързани с възприемането на речта, разпознаването на думите и обработката на изреченията;
- Да използват основните теоретични модели в психолингвистиката за целенасочено подобряване на експресивната реч на учениците в началното училище.

АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ В ЛИТЕРАТУРОЗНАНИЕТО И ЕЗИКОЗНАНИЕТО

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Ива Стаменова

E-mail: ivona@swu.bg

Хорариум: 60 аз / 150 сп

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Учебният курс цели да въведе докторантите в основните проблеми на литературознанието и езикознанието. В съдържателен аспект е поставен акцент върху обучението по български език и литература, характерните особености на урока, като организационна форма, компетентностите по български език и литература, спецификата при работа с художествени произведения.

Целта на програмата е насочена към повишаване на професионалната компетентност на докторантите посредством овладяване на теоретични знания и практическата им приложимост в училищната практика.

Задачи:

- Работа с учебни програми и запознаване с учебното съдържание по български език и литература в началното училище;
- Овладяване на знания за книжовните норми в българския език;
- Формиране на езикови и литературни компетентности;
- Диференциране на актуалните проблеми, появяващи се в обучението по български език и литература при учениците в начален етап на обучението.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След завършване курса на обучение по дисциплината „Актуални проблеми в литературознанието и езикознанието“, докторантите трябва:

- Да овладеят основни знания в областта на българския език и литературата;
- Да овладеят знания за особеностите на работа по развитие на речта от първи до четвърти клас;
- Да се запознаят с използваните похвати за четене с разбиране, работа с текст и проблемите, които възникват при тяхното прилагане;
- Да овладеят ключови методически похвати за преодоляване на проблеми, възникващи в хода на усвояване на знания по български език и литература от ученици в началните класове.

ОСНОВНИ УЧЕБНИ ДЕЙНОСТИ ПО МАТЕМАТИКА В НАЧАЛНИЯ ЕТАП НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: проф. д-р Янка Стоименова

E-mail: yanka_st@swu.bg

Хорариум: 60 аз / 150 сп

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Обучението по учебната дисциплина Основни учебни дейности по математика в началния етап на основното образование е съобразено със съвременните технологични варианти за организиране и практическо осъществяване на обучението в началните класове.

Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на типовете уроци в началните класове и основните учебни дейности, включени във всеки отделен тип урок. Основната цел на програмата е свързана с разкриването на нови възможности за усъвършенстване на обучението в началните класове чрез усвояване от докторантите на разработен вариант на система от основни учебни дейности в отделните типове уроци.

**ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО МАТЕМАТИКА
В НАЧАЛНИЯ ЕТАП НА ОСНОВНОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: доц. д-р Валентина Чилева

E-mail: valentinach@swu.bg

Хорариум: 60 аз / 150 сп

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Обучението по учебната дисциплина Интерактивни методи в обучението по математика в началния етап на основното образование включва изучаване на същността и спецификата на постановките за интерактивните методи; на техните съществени характеристики, за мястото им в обучението по математика. Докторантите придобиват знания за особеностите на приложение на тези методите в началните класове и тяхната роля за усвояване на математическите знания.

Целта на програмата е насочена към повишаване на професионалната компетентност на докторантите посредством овладяване на теоретични знания за интерактивните методи и практическата им приложимост в училищната практика.

Задачи:

- Овладяване на знания за същностната характеристика на интерактивните методи и тяхното приложение в учебния процес при ученици в начална училищна възраст;
- Формиране на компетентности за организиране на математическо обучение на учениците от 1-4 клас с помощта на система от интерактивни методи;
- Организиране и апробиране на интерактивно обучение по математика в началните класове.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

След завършване курса на обучение по дисциплината „Интерактивни методи в обучението по математика в началния етап на основното образование

„ докторантите трябва:

- Да овладеят основни знания за същностната характеристика и видовете интерактивни методи подходящи за математическото обучение на учениците в началните класове;
- Да придобият умения за организиране на математическо интерактивно обучение;
- Да умеят да създават система от интерактивни методи за овладяване на математически компетентности;

ДИАГНОСТИКА НА МАТЕМАТИЧЕСКАТА КОМПЕТЕНТНОСТ НА УЧЕНИЦИТЕ

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: II

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: проф. д-р Янка Стоименова

E-mail: yanka_st@swu.bg

Хорариум: 60 аз / 150 сп

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Обучението по учебната дисциплина Диагностика на математическата компетентност на учениците е съобразено със съвременните технологични варианти за диагностициране и оценяване на постиженията на учениците в начална училищна възраст. Обучението по учебната дисциплина включва изучаване същността на математическата компетентност и приложението на компетентностния подход в обучението по математика в началните класове. В процеса на обучението докторантите имат възможност да придобият знания и компетенции за адекватни действия в специфичните условия на обучението по математика в съвременното училище.

Основната цел на програмата е свързана с усвояване от докторантите на методически технологии за развитие на математическите компетентности на учениците; запознаване със системата от диагностични процедури; усвояване на знания и изграждане на умения за измерване на математическите компетентности на учениците; използване на математико-статистически методи и различни системи от показатели.

ДИАГНОСТИКА НА МАТЕМАТИЧЕСКИТЕ СПОСОБНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

ECTS кредити: 7.0

Форма на оценяване: изпит

Семестър: III

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“

Факултет: Факултет по педагогика

Лектор: проф. д-р Янка Стоименова

E-mail: yanka_st@swu.bg

Хорариум: 60 аз / 150 сп

Статут на дисциплината: избираема

Вид на изпита: писмен

Анотация :

Обучението по учебната дисциплина **Диагностика на математическите способности на учениците** включва изучаване на същността и структурата на математическите способности на учениците в начална училищна възраст; запознаване с разнообразни методики за диагностицирането им; усвояване на основни методически технологии за развитие на отделните структурни компоненти; натрупване на знания и опит за измерване на математическите способности. Докторантите трябва да придобият знания от теорията на способностите; да овладеят методи с помощта на които успешно да решават възникващите в учебно-възпитателната практика проблеми, свързани с развитието на математически способности у учениците в начална училищна възраст.

ЕКОПЕДАГОГИКА**ECTS кредити:** 7.0**Форма на оценяване:** изпит**Семестър:** II**Методическо ръководство:****Катедра** „Предучилищна и начална училищна педагогика“**Факултет:** Факултет по педагогика**Лектор:** гл.ас. д-р Цветомира Иванова**E-mail:** tsvetomira.ivanova@swu.bg**Хорариум:** 60 аз / 150 сп**Статут на дисциплината:** избираема**Вид на изпита:** писмен**Анотация:**

Обучението по учебната дисциплина „Екопедагогика“ е насочено към изучаване на основите на екологическото възпитание и изграждане на екологическа компетентност у докторантите, също така и за формиране на професионална култура по отношение на адекватно прилагане на екологическия подход в педагогическата практика.

Целта на обучението по учебната дисциплина е да провокира докторантите да търсят пътища за изглаждане на противоречието между човека и природата в сферата на избраното от тях професионално поприще.

Задачи:

- Да овладеят знания за екологическия характер на средата, в контекста на която протича индивидуалното развитие на подрастващия;
- Да прилагат екологическия подход при анализирането и решаването на екологически проблеми.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Докторантите да надградят своята подготовка чрез обогатяване на знанията си по екопедагогика;
- Да могат да осъществят научно-изследователска и диагностична дейност в областта на екопедагогиката.

СЪВРЕМЕННИ ПОДХОДИ И МОДЕЛИ В МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО РОДИНОЗНАНИЕ И ПРИРОДОЗНАНИЕ**ECTS кредити:** 7.0**Форма на оценяване:** изпит**Семестър:** III**Методическо ръководство:****Катедра** „Предучилищна и начална училищна педагогика“**Факултет:** Факултет по педагогика**Хорариум:** 60 аз / 150 сп**Статут на дисциплината:** избираема**Вид на изпита:** писмен

Лектор: гл.ас. д-р Цветомира Иванова
E-mail: tsvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина дава на докторантите нов и съвременен поглед върху мястото и ролята на учебните предмети „Родинознание“, „Човекът и природата“ и „Човекът и обществото“. Изясняват се проблемите на тези учебни предмети и се анализират актуалните възгледи за тяхното усъвършенстване. Предлага се концептуално-дейностен модел на обучение с изменяща се структура и съподчиненост.

Целта на обучението по учебната дисциплина е да запознае докторантите със съвременното състояние, проблеми и схващания за усъвършенстване на обучението по учебните дисциплини от цикъла родинознание и природознание за осмисляне на актуални идеи на съвременните психолого-педагогически теории за личността.

Задачи:

- Да изградят цялостно разбиране за същността на културологичните и екологични подходи към развитието на ученика;
- Да решават актуални проблеми свързани с личностно-дейностното хуманно и социално демократично развитие на личността.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Докторантите да придобият компетентен поглед за решаване на методически проблеми по родинознание и природознание;
- Да знаят същността и функциите на отделните компоненти на предметите „Родинознание“, „Човекът и природата“ и „Човекът и обществото“ и да могат да изграждат модели на педагогическо взаимодействие.

ДОЦ. Д-Р ВАЛЕНТИНА ЧИЛЕВА

Ръководител на катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“